

ninger, var meget vel vidende om, at man derved fastlagde Afgiften paa samtlige Majorater til et og det samme Tidspunkt; og det Tidspunkt, som jeg ved den paagældende Lejlighed talte om som Frigørelsesøjeblik, var det Tidspunkt, da Loven blev vedtaget og gav samtlige Majoratsbesiddere Lejlighed til at faa deres Ejendomme gjort fri for det fideikommisariske Baand. Nu er det muligt, at den ærede Forslagsstiller — det ligger nogle Aar tilbage — ikke erindrer de Forhandlinger, som da blev ført, og at man netop var ganske klar over, at det Frigørelsesøjeblik, der var Tale om, var Tidspunktet for selve Lovens Vedtagelse, og ikke det Øjeblik, da Besidderen fik Skøde. Men selv om den ærede Forslagsstiller ikke erindrer dette, fremgaar det af hele Sammenhængen, og det fremgaar endogsaa ganske overordentlig tydeligt af det ærede Medlems Stilling paa den Tid. Naar man nemlig læser igennem, hvad den ærede Forslagsstiller udtalte her i Tinget ved Lovforslagets anden Behandling, vil man se, at han ved den paagældende Lejlighed slet ikke berørte denne Sag i samme Forbindelse, hvori den nu behandles. Dersom den ærede Forslagsstiller havde opfattet Flertallets Stilling i 1919 paa samme Maade, som Motiveringen nu giver Udtryk for, vilde den ærede Forslagsstiller naturligvis have gjort Flertallet opmærksom paa, at den Ændring, de vedtog, vilde føre til, at man netop opnaaede det modsatte af det, man tilsigtede. Man kan sige, at det Forhold, jeg nu har omtalt, er rent formelt, og det er det naturligvis ogsaa, men naar jeg har omtalt det mere udførligt, er det, fordi den ærede Forslagsstiller øjensynlig lægger saa megen Vægt paa at faa fastslaaet, at det Frigørelsesøjeblik, der den Gang var Tale om, var det Øjeblik, da vedkommende Besidder fik Skøde paa sin Ejendom. Det er imidlertid saa ganske afgjort ikke Tilfældet, og den ærede Forslagsstiller vil sikkert selv erkende det ved en nærmere Gennemgang af denne Sag. Det skal jeg imidlertid se bort fra og gaa over til at beskæftige mig lidt med Realiteten i selve Lovforslaget.

Jeg vil da gerne henvise til, at naar Flertallet i 1919 indtog det Standpunkt, det indtog, ved at stille Ændringsforslaget til § 2, var Grunden bl. a. den — det er muligt, at det ogsaa blev motiveret paa anden Maade —, at man netop ønskede, at Majoratsbesidderne skulde være vidende om, i det Øjeblik Loven

var vedtaget, hvad de havde at rette sig efter med Hensyn til Afgiftens Størrelse. De vilde alle blive stillet ens i Henhold til den Vurdering, som deres Ejendomme var Genstand for paa det Tidspunkt, da Loven løste Majoratsbaandet. Dette vilde man gøre, bl. a. fordi man vilde udelukke ethvert Spekulationsmoment med Hensyn til Konjunktursvingninger; man vilde ikke have, at Majoratsbesidderne skulde komme ind i Overvejelser, gaaende ud paa, at de følgende Vurderinger kunde blive lavere, og at der som Følge deraf kunde være nogen Grund til at vente og se, om ikke en følgende Vurdering vilde skaffe dem billigere Vilkaar med Hensyn til den Betaling, der skulde ydes til Staten. Det var Hovedmotiveringen i 1919. Jeg tror, den var rigtig, og jeg tror det den Dag i Dag. Det vilde sikkert have været meget forkert, om man ikke i 1919 havde foretaget denne Ændring af Hensyn til Spørgsmaalet om en hurtig og regelmæssig Afløsning, og naar det var Tilfældet i 1919, vilde det jo være det i samme Grad nu, ikke mindst under Hensyn til de Bemærkninger, som den højtærede Justitsminister fremsatte, og som utvivlsomt er rigtige, nemlig at man derved vilde komme til at stille de Majoratsbesiddere, som havde afløst, paa en ejendommelig Maade i Forhold til dem, der vilde komme til at afløse efter denne Ændrings Vedtagelse, idet de Majoratsbesiddere, som havde afløst, med fuld Ret vilde kunne sige: Naar der bliver vedtaget en Lov i 1919, der fastlægger den Afgift, der skal svares, og man fra Administrationens Side siger til os, at der ikke er noget at vente efter, for der kommer ikke nogen Ændring paa dette Punkt, saa er det dog en mærkelig Maade at behandle os paa, naar man ændrer Loven for de Majoratsbesiddere, som afløser senere, og som har den utvivlsomme Fordel, som den højtærede Justitsminister gjorde opmærksom paa, nemlig at de har haft Renten af deres samlede Kapital, indtil Afløsningen finder Sted.

Jeg erindrer meget vel — det fremgaar af de Forhandlinger, der blev ført i 1919 —, at man fra konservativ Side var Modstandere af den omtalte Ændring til § 2, og der blev jo ogsaa fra konservativ Side stillet et Forslag gaaende ud paa, at Erstatningen for den Jord, der skulde afstaaes til Staten, skulde fastsættes, saa snart den var udpeget. Dette gjorde man ud fra en Betragtning, som i og for sig ikke kan afvises, nemlig at Jordprisen